

ตัวอย่างร่างรายงานการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย
เรื่อง การเบิกค่าใช้จ่ายเดินทางเพื่อไปราชการจังหวัดเชียงใหม่ของอธิบดีกรม ก
ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
(กรณีผิดระเบียบ เสียหาย แต่ไม่ทุจริต)

ด้วยผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนัก..... ได้ตรวจสอบ เรื่องการเบิกค่าใช้จ่ายเดินทางเพื่อไปราชการจังหวัดเชียงใหม่ของอธิบดีกรม ก ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้รับเรื่องร้องเรียน กรณีอธิบดีกรม ก เบิกค่าใช้จ่ายเดินทางเพื่อไปราชการ ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ไม่ถูกต้อง โดยเป็นการเดินทางไปเป็นประธานในพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ เอ แต่กลับเบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการชั่วคราว ทำให้เกิดความเสียหายต่อราชการ จึงได้รับเรื่องไว้ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย

ประเด็นการตรวจสอบ

นางแสนดี อธิบดีกรม ก. เดินทางไปเป็นประธานในพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ เอ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยเบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการชั่วคราวได้ หรือไม่

เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ

๑. หนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๐๖.๖/ว๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่องการเบิกจ่ายค่าตอบแทนในการร่วมงานพระราชพิธี รัฐพิธี
- ๒.พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗ และมาตรา ๑๓
- ๓.พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๗
- ๔.ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากพยานหลักฐานในการตรวจสอบ

ศูนย์ เอ ได้มีหนังสือ ที่ ๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๖ ขอเรียนเชิญอธิบดีกรม ก (นางแสนดี) เป็นประธานในพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ ในวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยมีกำหนดการพิธีทำบุญอาคารฯ เริ่มตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ น. ถึงเวลา ๑๑.๐๐ น. (เอกสารหมายเลข ๑) ต่อมานางแสนดี อธิบดีกรม ก ได้มีหนังสือ ที่ ๒๐/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ถึงปลัดกระทรวง ข ขออนุมัติเดินทางไปราชการ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ระบุเดินทางไปตรวจราชการโดยไม่มีกำหนดการตรวจราชการแนบท้ายแต่อย่างใด โดยหนังสือดังกล่าวจัดส่งผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานปลัดกระทรวง ข เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. และเสนอรองปลัดกระทรวง ข เพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อเวลา ๐๙.๕๕ น. ซึ่งรองปลัดกระทรวงฯ ได้พิจารณาอนุมัติ เมื่อเวลา ๑๐.๑๕ น. (เอกสารหมายเลข ๒)

ต่อมานางสนธิ์ อธิปัตติกรรม ก ได้จัดทำใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (แบบ ๘๗๐๘) ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เพื่อลงพื้นที่ตรวจราชการของศูนย์ เอ ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๑,๘๗๐.- บาท พร้อมแนบเอกสารประกอบการเบิกจ่าย ได้แก่ หนังสือขออนุมัติค่าใช้จ่าย สัญญาการยืมเงินในการเดินทางไปราชการต่างจังหวัด เอกสารการจองและใบเสร็จค่าเครื่องบิน เอกสารการจองและใบเสร็จที่พัก ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน และใบเสร็จกรณีส่งใช้เงินยืมเหลือจ่าย โดยไม่มีกำหนดการตรวจราชการแนบไปแต่อย่างใด (เอกสารหมายเลข ๓) และศูนย์ฯ ได้มีหนังสือ ที่ ๘/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ รายงานผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการของนางสนธิ์ อธิปัตติกรรม ก เนื่องในโอกาสตรวจราชการที่ศูนย์ฯ เมื่อวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยมีประเด็นข้อสั่งการ/กิจกรรม ดังนี้ ๑) พิธีเปิดและทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ ๒) พิธีแสดงมุทิตาจิตข้าราชการศูนย์ฯ ที่เกษียณ ๓) งานเครือข่ายอาสาสมัคร ๔) การจัดงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ๕) การย้ายที่ปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ๖) บุคลากรในศูนย์ฯ (เอกสารหมายเลข ๔) แต่จากการสอบถามผู้ร้องเรียนพร้อมเอกสารและภาพถ่ายประกอบของผู้ร้องเรียนแสดงให้เห็นได้ว่า ในวันเสาร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เป็นการจัดงานสืบทอดแบบล้านนา ทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ เอ. โดยมี นางสนธิ์ อธิปัตติกรรม ก เป็นประธานในพิธี และมีการมอบของที่ระลึกให้แก่ข้าราชการเกษียณโดยมีพยานหลักฐานภาพถ่ายประกอบ (เอกสารหมายเลข ๕-๖) สอดคล้องกับการให้ถ้อยคำของผู้อำนวยการศูนย์ฯ ซึ่งได้ให้ข้อเท็จจริงว่า การจัดงานวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เป็นเรื่องของพิธีสงฆ์งานพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ และมีความต้องการให้อธิปัตติกรรม ก. มาเป็นประธานในพิธี จึงไม่มีรายละเอียดอื่นในเรื่องการจัดงานมุทิตาจิตหรือประชุมอื่นใด (เอกสารหมายเลข ๗) และสอดคล้องกับถ้อยคำของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ จำนวน ๓ ราย ประกอบไปด้วย ๑) นาย บ. เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ๒) นาง ป. เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ และ ๓) นางสาว พ. เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ซึ่งได้เข้าร่วมงานพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ได้ให้ถ้อยคำว่าการจัดงานพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ เนื่องมาจากมีการปรับปรุงอาคารสำนักงานศูนย์ฯ ใหม่ เช่น ทาสี แบ่งสร้างห้องประชุมใหม่ และทำทางเดินใหม่ และจะมีงานมุทิตาจิตแก่ข้าราชการและลูกจ้างที่จะเกษียณอายุราชการด้วย โดยงานพิธีทำบุญฯ เริ่มพิธีสงฆ์เวลา ๐๙.๓๐ น. และมีการสืบทอดแบบล้านนา ถวายปิ่นโตและเครื่องไทยธรรม ผูกข้อมือให้กับนางสนธิ์ อธิปัตติกรรม ก และข้าราชการที่จะเกษียณอายุราชการ กรวดน้ำรับพร พรมน้ำมนต์ เสร็จสิ้นพิธีสงฆ์ เวลาประมาณ ๑๐.๓๐ น. จากนั้นมีการให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ มานั่งในห้องประชุมที่จัดพิธีสงฆ์ เพื่อเชิญให้ นางสนธิ์ อธิปัตติกรรม ก ให้โอวาทแก่ข้าราชการและลูกจ้างที่จะเกษียณอายุราชการและมอบของที่ระลึก จากนั้นนางสนธิ์ อธิปัตติกรรม ก และนาย ฮ รองอธิปัตติกรรม ก. ได้ให้นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของศูนย์ฯ เช่น การสร้างเครือข่ายกับประชาชน การขยายโครงสร้างบุคลากรเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ ปัญหาการเติบโตของบุคลากร เป็นต้น โดยใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที โดยไม่มีการเซ็นชื่อผู้เข้าร่วมฟังการให้นโยบายดังกล่าว จากนั้นได้ร่วมกันถ่ายรูปบริเวณทางเดินที่ปรับปรุงต่อเติมใหม่ และมีการรับประทานอาหาร จากนั้นเวลาประมาณ ๑๑.๓๐ น. นางสนธิ์ อธิปัตติกรรม ก ได้เดินทางกลับกรุงเทพมหานคร (เอกสารหมายเลข ๘-๑๐)

ทั้งนี้ จากการตรวจสอบรวบรวมสำเนาเอกสารหลักฐานกรณี นาย อ. อธิปัตติกรรม ก. คนก่อน นางสนธิ์ อธิปัตติกรรม ก คนปัจจุบัน และ นาย ฮ รองอธิปัตติกรรม ก. คนปัจจุบัน เดินทางไปตรวจราชการหรือปฏิบัติราชการอื่นใด ณ ต่างจังหวัด ในช่วงเวลาใกล้เคียงกับกรณีเดินทางไปตรวจราชการ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เพื่อนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติในการตรวจราชการของกรม ก. ซึ่งพบว่า การขออนุมัติเดินทางไปราชการต่างจังหวัดของอธิปัตติและรองอธิปัตติกรรม ก. ที่ผ่านมา จะมีกำหนดการตรวจราชการหรือปฏิบัติราชการแนบไปพร้อมกับหนังสือขออนุมัติดังกล่าวเสมอ เพื่อให้ผู้มีอำนาจอนุมัติใช้ประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑) กรณีเดินทางไปราชการจังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง และจังหวัดพังงา ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๗ มกราคม ๒๕๖๕ เพื่อปฏิบัติการกิจตรวจราชการ เฝ้าระวังและติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ ตลอดจนรับฟังปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในพื้นที่ (นาย อ. อธิบดีกรม ก. คนก่อน)

๒) กรณีเดินทางไปราชการจังหวัดยะลา ระหว่างวันที่ ๗ - ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เพื่อตรวจเยี่ยมพร้อมมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน ตลอดจนแนวทางการให้บริการการบิน ณ ท่าอากาศยานเบตง และสถานีจังหวัดยะลา (นางแสนดี อธิบดีกรม ก. คนปัจจุบัน)

๓) กรณีเดินทางไปราชการจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง และจังหวัดพะเยา ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖ เพื่อตรวจราชการที่กลุ่มงานแผ่นดิน ส่วนเฝ้าระวังสถานะอากาศ ศูนย์เฝ้าระวัง จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมลงพื้นที่ตรวจติดตามการติดตั้งเครื่องมือตรวจอากาศอัตโนมัติ (AWOS) ที่ท่าอากาศยานลำปาง จังหวัดลำปาง และเข้าร่วมประชุมหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความร่วมมือทางวิชาการ ณ มหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัดพะเยา (นางแสนดี อธิบดีกรม ก. คนปัจจุบัน)

๔) กรณีเดินทางไปราชการจังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองคาย เพื่อตรวจราชการ ณ ศูนย์ ปี ในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ และร่วมเดินทางไปราชการเพื่อลงพื้นที่ตรวจราชการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง xx ในกิจกรรม/โครงการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในวันที่ ๖ - ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ (นาย ฮ. รองอธิบดีกรม ก. คนปัจจุบัน) (เอกสารหมายเลข ๑๑)

ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบจึงรับฟังได้ว่า นางแสนดี อธิบดีกรม ก. ได้เดินทางไป จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เพื่อเป็นประธานในพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ ในวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ไม่ใช้การเดินทางไปราชการ จึงไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้ แต่เมื่อกลับจากการเดินทางมีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ และขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการในครั้งนี้ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๑,๘๗๐.- บาท โดยอยู่ในความรับผิดชอบของนางแสนดี อธิบดีกรม ก.

สรุปคำชี้แจงของผู้รับตรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจที่ต้องรับผิดชอบ

นางแสนดี อธิบดีกรม ก. ได้ชี้แจง ดังนี้

๑. การเบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการกรณีดังกล่าว นั้น ตนเห็นว่าการเดินทางไปสำนักงานศูนย์ เฝ้าระวัง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ นั้น เป็นการเดินทางไปปฏิบัติงานของทางราชการ มิได้เดินทางไปปฏิบัติการกิจส่วนตัว จึงเข้าใจว่าสามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้

๒. ในการไปปฏิบัติการกิจในครั้งนี้ ตนได้ตรวจราชการศูนย์ เฝ้าระวัง โดยได้ให้คำปรึกษา แนะนำ มอบนโยบายและข้อสั่งการแก่เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ รวมทั้ง ได้เข้าร่วมพิธีเปิดและทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ และพิธีแสดงมุทิตาจิตแก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายบริหารทรัพยากรบุคคล ข้อที่ ๖^๑ ทั้งนี้ ศูนย์ฯ ได้รายงานผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการของอธิบดีกรม ก. ในโอกาสเดินทางไปตรวจราชการดังกล่าวและรายงานข้อสั่งการดังกล่าวต่อที่ประชุมผู้บริหารกรม ก. ครั้งที่ ๘/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ และได้ยื่นเอกสารขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการดังกล่าว โดยผ่านการตรวจสอบหลักฐานการเบิกจ่ายจากกลุ่มการเงินและบัญชีโดยไม่มีข้อท้วงติงแต่อย่างใด (เอกสารหมายเลข ๑๒)

ข้อพิจารณา ความเห็นและเหตุผล

^๑ ข้อ ๖ “พัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างความสมดุลระหว่างคุณภาพชีวิตกับการทำงาน โดยการจัดสวัสดิการที่ไม่ใช่สวัสดิการภาคบังคับตามกฎหมาย สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรในสังกัดกรมอุตุนิยมวิทยา ส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการสร้างสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในการทำงานที่สนับสนุนให้สามารถใช้ศักยภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

พิจารณาข้อเท็จจริงที่ได้จากพยานหลักฐานประกอบเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบแล้วเห็นว่า พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗^๒ กำหนดให้ผู้เดินทางไปราชการซึ่งเป็นข้าราชการหรือลูกจ้าง สามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้ และมาตรา ๑๓^๓ ได้กำหนดกรณีที่ข้าราชการหรือลูกจ้างสามารถเดินทางไปราชการชั่วคราวได้หลายกรณี เช่น การไปปฏิบัติราชการชั่วคราวนอกที่ตั้งสำนักงานซึ่งปฏิบัติราชการตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือตามหน้าที่ที่ปฏิบัติราชการโดยปกติ แต่กรณีดังกล่าว การจัดงานในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เพื่อจัดพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ และงานแสดงมุทิตาจิตแก่ข้าราชการและพนักงานราชการที่เกษียณอายุในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์หลักของงานในวันเสาร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ คือการจัดพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ และงานแสดงมุทิตาจิตแก่ข้าราชการและพนักงานราชการที่เกษียณอายุราชการ เท่านั้น ทั้งนี้ หากนางแนนดี อธิบัติกรม ก. มีกำหนดการที่จะลงพื้นที่ตรวจราชการ ณ จังหวัดเชียงใหม่อยู่ก่อนที่จะทำหนังสือขออนุมัติเดินทางไปราชการดังกล่าวจริง ย่อมต้องแนบกำหนดการลงพื้นที่ดังกล่าวหรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาพร้อมด้วย ประกอบกับการขออนุมัติเดินทางไปราชการครั้งนี้ มิได้มีกำหนดการตรวจราชการหรือปฏิบัติงานแนบมาพร้อมกับหนังสือขออนุมัติต่างไปจากแนวทางปฏิบัติของกรม ก. ที่เคยปฏิบัติมา ทั้งในช่วงของนาย ฮ. อธิบัติกรม ก. คนก่อน นางแนนดี อธิบัติกรม ก. คนปัจจุบัน และนาย อ. รองอธิบดีกรม ก. คนปัจจุบัน โดยเฉพาะกรณีเดินทางไปราชการจังหวัดยะลา ระหว่างวันที่ ๗ - ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ และกรณีเดินทางไปราชการจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง และจังหวัดพะเยา ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖ ซึ่งนางแนนดี อธิบัติกรม ก. เป็นผู้ขออนุมัติเดินทางไปราชการพร้อมทั้งแนบกำหนดการตรวจราชการ ที่ระบุวัน เวลา และรายละเอียดการตรวจราชการ (เอกสารหมายเลข ๑๑) ซึ่งจะแตกต่างจากการเดินทางไปราชการครั้งนี้ ที่ไม่ปรากฏเอกสารดังกล่าวข้างต้น จึงน่าเชื่อว่านางแนนดี อธิบัติกรม ก. มิได้มีกำหนดการลงพื้นที่ตรวจราชการอยู่ก่อนจริง

สำหรับการกล่าวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของศูนย์ฯ ของนางแนนดี อธิบัติกรม ก. เห็นว่า เมื่อพิจารณาจากด้านรูปแบบและวิธีการแล้วมิได้มีลักษณะเป็นการประชุมมอบหมายนโยบายของหัวหน้าส่วนราชการทั่วไปที่เป็นกิจจะลักษณะ อันได้แก่ ไม่มีระเบียบวาระการประชุม ไม่มีรายงานการประชุม เป็นต้น มีเพียงรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการของนางแนนดี อธิบัติกรม ก. ที่ศูนย์ฯ ได้รายงาน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ภายหลังจากได้เดินทางไปแล้วเกือบ ๑ เดือน (เดินทางไปวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) (เอกสารหมายเลข ๔) และในเนื้อหาของรายงานผลการดำเนินการข้างต้นประกอบกับสำเนาเอกสารที่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ได้มอบให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ (เอกสารหมายเลข ๗) เมื่อเปรียบเทียบเอกสารภาพถ่ายและข้อมูลที่ได้รับจากผู้ร้องเรียน ก็พบว่า สถานที่ที่กล่าวอ้างว่าเป็นการมอบนโยบายเป็นห้องเดียวกันกับที่ใช้จัดงานสัปดาห์แบบล่านนา จึงเชื่อได้ว่ามิใช่เป็นการตรวจราชการแต่เป็นการไปเป็นประธานในงานสัปดาห์แบบล่านนา นอกจากนี้ บันทึกฉบับลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ดังกล่าว เนื้อหาที่มีลักษณะเป็นการรายงานผลดำเนินงานตามข้อสั่งการที่ได้เริ่มหรือดำเนินการอยู่แล้ว เช่น งานเครือข่ายอาสาสมัคร ศูนย์ฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายภาคประชาชน ตั้งแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๕ หรือการย้ายห้องปฏิบัติงานศูนย์ฯ ได้ดำเนินการขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่อาคารหอควบคุมจราจรทางอากาศแห่งใหม่ของศูนย์ควบคุมการบินเชียงใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ เป็นต้น ซึ่งไม่มีเหตุจำเป็นต้องมีข้อสั่งการในวันที่ ๕

^๒ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง “ผู้เดินทางไปราชการซึ่งเป็นข้าราชการหรือลูกจ้าง ให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้”

^๓ มาตรา ๑๓ การเดินทางไปราชการชั่วคราว ได้แก่

(๑) การไปปฏิบัติราชการชั่วคราวนอกที่ตั้งสำนักงานซึ่งปฏิบัติราชการปกติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือตามหน้าที่ที่ปฏิบัติราชการโดยปกติ

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ แต่อย่างไร เพราะหากมีเหตุดังกล่าวจริงย่อมระบุในกำหนดการตรวจราชการแนบท้ายหนังสือขออนุมัติเดินทางไปราชการได้ตั้งแต่ต้น แต่ก็ไม่ได้ปรากฏว่ามีการแนบกำหนดการตรวจราชการดังกล่าวแต่อย่างใด และกรณีที่นางแสนดี อธิบดีกรม ก ได้ชี้แจงว่า ในการไปปฏิบัติภารกิจในครั้งนี้ ตนได้ตรวจราชการของศูนย์ฯ โดยได้ให้คำปรึกษา แนะนำ มอบนโยบายและข้อสั่งการแก่เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ รวมทั้ง ได้เข้าร่วมพิธีเปิดและทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ และพิธีแสดงมุทิตาจิตแก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายบริหารทรัพยากรบุคคล ข้อ ๖ แล้ว (เอกสารหมายเลข ๑๒) เห็นว่า เมื่อพิจารณาแล้วว่าวัตถุประสงค์หลักของงานในวันเสาร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ คือการจัดพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ และงานแสดงมุทิตาจิตแก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการเท่านั้น กิจกรรมอื่น ๆ ภายในงานย่อมเป็นเพียงส่วนประกอบปลีกย่อย และเมื่อพิจารณาจากด้านระยะเวลา ซึ่งการกล่าวมอบนโยบายและข้อสั่งการดังกล่าวใช้เวลาในการพูดคุยเพียง ๓๐ นาที ย่อมมีลักษณะเป็นเพียงการพูดคุยทั่วไปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ตามปกติระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา และการจัดงานมุทิตาจิตฯ ซึ่งเป็นงานแสดงความขอบคุณ รำลึกถึงความดีงามต่อผู้อาวุโสที่ครบวาระเกษียณอายุราชการ แม้จะมีลักษณะเป็นการสนับสนุนให้เกิดการสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานตามนโยบายบริหารทรัพยากรบุคคล แต่งานดังกล่าวไม่ถือเป็นการปฏิบัติราชการอันจะได้สิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการแต่อย่างใด การไปร่วมงานดังกล่าวจึงมิใช่การปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยปกติ ดังนั้น ข้อชี้แจงข้างต้นจึงไม่อาจรับฟังได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงน่าจะเชื่อว่าการเดินทางไปราชการ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ของนางแสนดี อธิบดีกรม ก มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อไปร่วมงานพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ และงานแสดงมุทิตาจิตแก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการเท่านั้น การกล่าวมอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของศูนย์ฯ มีลักษณะเป็นเพียงการพูดคุยทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ฯ และได้มีการตรวจราชการหรือปฏิบัติราชการอื่นแต่อย่างใด ซึ่งการไปร่วมพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ และร่วมงานแสดงมุทิตาจิตฯ ข้างต้นนั้น มิใช่การเดินทางไปปฏิบัติราชการชั่วคราวนอกที่ตั้งสำนักงานตามหน้าที่ที่ปฏิบัติราชการโดยปกติ ตามนัยของกฎหมายว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ และมีใช่เป็นการเดินทางไปในงานที่ทางราชการจัดขึ้นตามแบบธรรมเนียมประเพณี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๓ ประกอบหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๖/ว๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่องการเบิกจ่ายค่าตอบแทนในการเข้าร่วมงานพระราชพิธี รัฐพิธี ดังนั้น กรณีที่นางแสนดี อธิบดีกรม ก เดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จึงไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการชั่วคราวได้

การกระทำดังกล่าวอยู่ในหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคล ดังนี้

นางแสนดี อธิบดีกรม ก กระทรวง ข มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรม ก. ให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามกฎหมาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง ข ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบริหารงาน พิจารณาอนุมัติ อนุญาต ดำเนินการต่าง ๆ ตามภารกิจของกรมฯ เพื่อผลสัมฤทธิ์ภารกิจของรัฐ และด้านการบริหารทรัพยากรและงบประมาณ บริหารงานการคลัง และควบคุมการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่า และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (เอกสารหมายเลข ๑๓) นาง แสนดี อธิบดีกรม ก ได้ทำบันทึกขออนุมัติเดินทางไปราชการ ทั้งที่ ตามข้อเท็จจริงเป็นการไปร่วมงานพิธีทำบุญอาคารสำนักงานศูนย์ฯ และงานแสดงมุทิตาจิตแก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการเท่านั้น ไม่ได้เป็นการเดินทางไปตรวจราชการแต่อย่างใด และนางแสนดี อธิบดีกรม ก ได้ยื่นขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการกรณีดังกล่าว เป็นเงิน ๑๑,๘๗๐.- บาท และได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ การกระทำดังกล่าวถือเป็นการใช้สิทธิ โดยไม่เป็นไปตามราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และ

ที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗ และมาตรา ๑๓ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๗ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรม ก. เป็นจำนวนเงิน ๑๑,๘๗๐.- บาท

การกระทำดังกล่าวมีกรณีที่ต้องพิจารณาต่อไปว่าเป็นการกระทำที่มีพฤติการณ์อันเชื่อได้ว่า มีลักษณะเป็นการทุจริตหรือไม่ จากข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นางแสนดี อธิบดีกรม ก ได้ใช้สิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ระหว่างวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๑,๘๗๐.- บาท และเลขานุการกรม ก. ได้พิจารณาอนุมัติเบิกจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ประกอบกับนางแสนดี อธิบดีกรม ก. ได้ชี้แจงว่า เอกสารขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการดังกล่าว ผ่านการตรวจสอบหลักฐานการเบิกจ่ายจากกลุ่มการเงินและบัญชี โดยไม่มีข้อท้วงติงแต่อย่างใด (เอกสารหมายเลข ๑๒) เห็นว่า แม้จะได้พิจารณาแล้วว่าการเดินทางไปราชการดังกล่าวไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการชั่วคราวได้ แต่อย่างไรก็ตาม ในวันงานดังกล่าวนางแสนดี อธิบดีกรม ก ได้เข้าร่วมในฐานะประธานในพิธีซึ่งจัดขึ้นเพื่อทำบุญอาคารและมอบของที่ระลึกให้แก่ข้าราชการเกษียณ มิใช่ไปกิจธุระส่วนตัว จึงเป็นเหตุให้เข้าใจว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการตรวจราชการอย่างหนึ่งซึ่งถือเป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยปกติที่ทำให้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้ ประกอบกับขณะยื่นเอกสารขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการดังกล่าวไม่มีข้อท้วงติงจากกลุ่มการเงินและบัญชี จึงยังไม่ปรากฏพฤติการณ์ที่ชัดเจนเพียงพอให้รับฟังได้ว่ามีลักษณะเป็นการทุจริตแต่อย่างใด

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงเห็นควรแจ้งปลัดกระทรวง ข ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ นางแสนดี เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรม ก. กระทำการเบิกค่าใช้จ่ายเดินทางราชการไม่เป็นไปตามราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗ และมาตรา ๑๓ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๗ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรม ก. เป็นจำนวนเงิน ๑๑,๘๗๐.- บาท

๒. ให้ดำเนินการเพื่อให้มีการชดเชยค่าเสียหายแก่กรม ก. จำนวน ๑๑,๘๗๐.- บาท

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ผู้ช่วยผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ผู้ควบคุมกำกับ

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ